

jeg opfatte den ærede Forslagsstillers Tante med det Forslag, der er fremkommet fra ham — helt at befri sig for Gælden gennem en Nærække, der jo mindst maatte sættes til 61 Aar. Jeg kan ikke se, at de nuværende Indehavere af disse Ejendomme, som paa denne Maade ere behøftede med Gæld til Staten, have nogen som helst Udkomst til at befri sig for Gælden paa en lignende Maade som den, der er skaffet Udgang til ved Tiendeafsløsningsloven. Deres Gæld har jo en helt anden Oprindelse og hviler paa et helt andet Retgrundlag end Tienden. Det er jo desuden klart, at der gennem Aarenes Løb overordentlig ofte har fundet Gjæstfætte Sted, saa man jo heller ikke i mindste Maade kommer dem til Hjælp, som oprindeligt have løst Ejendommene. Jeg tager altsaa stærkt Afstand fra det fremkomne Ændringsforslag. Jeg kan ikke heller slutte mig til det, der gaar ud paa at nedsætte Renten med $\frac{1}{4}$ pCt. paa Domænegodser, i: paa det Bøndergods, der er solgt i Genhold til Loven af 8de April 1851. Det forekommer mig nemlig, at man ogsaa her bør gøre gældende, at det hovedsagelig er ny Gjære, der ere i Besiddelse af de paagældende Ejendomme. Jeg har i Finansudvalget gjort opmærksom paa, hvad jeg her skal gentage, at der blandt noget over 3,000 Debitorer er 1860, der skyldte under 500 Kr., altsaa $\frac{1}{5}$ af alle disse Gjære; for disse Vedkommende vil Besparelsen altsaa højst kun blive 1 Kr. 25 Øre. Der er dernæst 482, der skyldte mellem 500 og 1,000 Kr., 103, der skyldte mellem 1,000 og 1,500 Kr., og 589, der skyldte over 1,500 Kr. Gennemsnitlig vil man kunne sige, at Besparelsen for hver Debitor kun vil andrage 2 Kr. 23 $\frac{1}{2}$ Øre. Jeg ved nu meget godt, at det ikke heller er Bertallets Tante med dette Forslag just at komme særlig disse Debitorer til Hjælp; men at det meget mere skal være et Fingerpeg i Retning af Rentenedsættelse. I saa Henseende er jeg imidlertid rigtignok af den bestemte Mening, at man ikke saaledes skal berøve Statskassen en Indtægt, blot for at vise Vej i en bestemt Retning. Man skal følge Tidens Strøm, som forhaabentlig gaar i den Retning, at Rentenedsættelse vil blive mere og mere almindelig, men jeg tror ikke, at man bør antcipere denne Bevægelse ved vilkaarlig at slaa ned og nedsætte Renten for Statens forskellige Aktiver. Jeg tror meget mere, at man, som jeg tillod mig at sige, maa afvente den naturlige Bevægelse. Der er jo ogsaa foretaget betydelige Skridt for at bringe Bevægelsen fremad gennem den Konvertering, der fandt Sted i 1894, og som ogsaa har vist sin Virkning og sat sine Spor, saaledes som det ofte er omtalt og ogsaa er

blevet anerkendt. Jeg kan altsaa ikke tilraade, at man stemmer for disse Ændringer, der gaa ud paa en Rentenedsættelse. — Dernæst skal jeg fortælle omtale, hvad der staar i Forbindelse med Rentenedsættelsen, nemlig Spørgsmaalet om en fortsat Konvertering. Allerede den ærede Ordfører gjorde jo gældende, at Øjeblikket ikke var for Haanden til at fortsætte en saadan Konvertering, og jeg kan ligesom han henvise til, at Kurserne i Udlandet ere uforødelagtige i saa Henseende. I London var Kursen i Oktober—November 1894 2 pCt. — jeg taler om Bank of England — i Oktober 1895 var den ligeledes 2 pCt., i Januar 1897 var den indtil for nylig 4 pCt., men er i de sidste Dage nedsat til 3 $\frac{1}{2}$ pCt. I Paris var den paa de samme af mig nævnte Tidspunkter henholdsvis 2 $\frac{1}{2}$, 2 og 2 pCt., altsaa fordelagtigere. I Berlin var den henholdsvis 3, 3 og 5 pCt., men er i de sidste Dage nedsat til 4 pCt. I Hamborg, hvor der jo ikke findes en officiel Notering af Diskonto Sted, men hvor den private Diskonto er noksom bekendt, var den til de nævnte Tider 2 $\frac{1}{2}$, 3 $\frac{1}{2}$ og 4 pCt. — det sidste er den endnu — og i Kjøbenhavn har den til samme Tid været henholdsvis 3 $\frac{1}{2}$ à 4 pCt., 3 $\frac{1}{2}$ à 4 pCt., og nu i Januar 1897 4 à 4 $\frac{1}{2}$ pCt. Jeg skal altsaa ikke komme nærmere ind paa Spørgsmaalet om Konvertering, men vil kun gentage, hvad jeg allerede har haft Lejlighed til at udtale i Finansudvalget, at det staar for mig saaledes, at stulde man i Fremtiden komme til at gaa videre paa denne Bane, saa kunde det kun ske saaledes, at Staten fik en nærværdig Fordel deraf, altsaa en Konvertering til en nogenlunde fordelagtig Kurs. Det vil endvidere være tilraadeligt, kun at medtage den amortisable Del af Statsgælden, ikke den bundne Del. Med Hensyn til en eventuel Forlængelse af Betælsingen for Omsætningen ved vore hjemlige Konverteringer af private Laan, altsaa en eventuel Forlængelse af Loven af 15de Februar 1895, skal jeg kun udtale, at det forekommer mig ikke, at der er nogen Trang til her at gaa videre, dels fordi der jo altsaa ikke er Udset til nogen fortsat Statskonvertering i den nærmeste Tid, og dernæst selvfølgelig ogsaa fordi det kun vilde medføre et betydeligt Tab for Statskassen af forlænge denne Lov yderligere. Jeg skal for øvrigt ogsaa tillade mig at udtale nogen Tvivl om, hvorvidt en Del af de private Konverteringer, der ere foretagne i afvigte Termin, egentlig kunne siges at have været til nogen stor Fordel for dem, som have foretaget Konverteringen. Det ligger i Kursforholdene, at de Fordelle, som man ventede i afvigte Termin, ikke have